

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Positionering av skolan i regionen

Vårt samhälle befinner sig i en vändpunkt. De spännande tider vi lever i gör vårt samhälle instabilt och sårbart för störningar, men öppnar även dörrar till radikala förändringar. Vi befinner oss inte i en tid av förändring utan snarare i en förändring av tiden. Gamla former för styrning och ekonomiska modeller är förlegade, och detta skyndas på av bland annat finanskrisen, komplexa fredsinsatser, en arbetsmarknad i förändring, globaliseringen, övergången till livslångt lärande, uppkomsten av nya modeller för prissättning, robotteknik och digitalisering. Det är ett paradigmskifte när man går igenom en anomali som leder till en kris som sedan välkomnar en ny tid. Det börjar med insikten om att den nuvarande paradigmen inte längre fungerar som den ska. Med den vetenskapen uppstår många nya initiativ till att utforska nya riktningar. Dessa initiativ är till en början spontana och tillfälliga till sin karaktär men gradvis upptäcker vi nya sammanhang och mönster i dem. Vi vet inte exakt hur den nya paradigmen ser ut ännu men vi kan känna av den. Den nya paradigmen handlar om samarbete, nätverk och tillit. En vanlig analys är att vi befinner oss i en brytpunkt och går från ett hierarkiskt toppstyrt samhälle till ett hållbart samhälle som bygger på nätverk som byggs underifrån. Vi vet inte än hur skiftet kommer utvecklas konkret för till exempel nya roller i olika offentliga institutioner (förutom utbildning även vård, rättsväsendet och rollerna för kommunal, regional och nationell ledning), vilket för närvarande är ämnet för en pågående intensiv offentlig debatt. Det finns många slags experiment som pågår samtidigt. Till exempel experiment inom vården med horisontalt organiserad grannvård, där det finns ett mycket större förtroende för människors förmåga att organisera sig själva på arbetsplatsen och en mindre roll för chefer både till antal och ansvar. Andra exempel är ett nytt sätt att bygga: fullständigt hållbart och mycket mer samarbete med de boende och mindre styrning av byggregler och byggindustrin. Även vi inom utbildningssystemen känner att vi behöver förändring. Utbildningsorganisationer arbetar med att förbereda ungdomar för livet i ett föränderligt samhälle. Utbildningssystemet bör också vara anpassat och visa att skolan är en organisation som är en del i en stark omgivning, en region som även påverkar skolans position.

Den nya paradigmen är inte här än. Därför kan vi inte ta fram fastslagna framtidsmodeller eller ritningar nu. Chefer på olika utbildningsinstitutioner står inför utmaningen att ge ledning i en osäker värld. Samtidigt bör butiken vara öppen och fortfarande erbjuda de produkter som finns. Därför har vi inom Erasmus+ utvecklat flera olika modeller och verktyg som stöd för förändringen.

Nedan finns beskrivningar på delar i ett recept för den här utmanande uppgiften. Alla steg hänvisar till utförligare beskrivningar i dokumentet "intellektuella resultat".

Partner:

Stichting AOC Terra Groningen
Hanzehogeschool Groningen
Gebiedscoöperatie Westerkwartier
Vives University College; Katholieke Hogeschool Vives Zuid (Kortrijk)
Västra Götalandsregionen, Naturbruksförvaltningen
Institutionen för hälsa och lärande (Högskolan i Skövde)

Nederländerna
Nederländerna
Nederländerna
Belgien
Sverige
Sverige